

Näringsminister Ibrahim Baylan
Kultur- och demokratiminister Amanda Lind
Finansminister Magdalena Andersson

Regelverk för ett effektivt och fungerande evenemangsstöd inom scenkonstområdet

Inledning

Svensk Scenkonst, som är bransch- och arbetsgivarorganisation inom musik, dans, teater, opera och nycirkus, välkomnar regeringens besked den 1 april om ett nytt ekonomiskt stöd till arrangörer av vissa evenemang som inte kan genomföras eller måste begränsas till följd av pandemirestriktioner.

Rätt utformat skulle ett sådant evenemangsstöd, tillsammans med en tydligt kommunicerad öppningsstrategi och fortsatta riktade krisstöd, möjliggöra investeringar i scenkonstarrangemang under en period med stor osäkerhet kring pandemiläget.

Med denna skrivelse vill Svensk Scenkonst peka på några faktorer som är *avgörande* för att stödet ska få de effekter för scenkonsten som vi uppfattat att regeringen avser.

Allmänna förutsättningar

Scenkonstområdet består av vitt skilda verksamheter av olika storlek, med varierande ekonomiska och organisatoriska förutsättningar. Privata scenkonstföretag, scenkonstinstitutioner, ideella arrangörer, aktörer inom den fria sektorn och frilansarna är ömsesidigt beroende av varandra för att fungera och utvecklas. Bland de fria och privata verksamheterna finns bland andra teatrar, producenter, arrangörer och temaparker.

Gemensamt för scenkonsten är långa ledtider och att investeringar måste göras i ett tidigt skede av produktionsprocessen, vilket medför att en nystart kan bli kostsam, riskfylld och utdragen. Om kalkylerade biljettintäkter uteblir, kommer de ekonomiska problemen snabbt och det finns ingen möjlighet att balansera bortfallet genom att justera produktionsvolymen och på det sättet minska kostnaderna.

Det senaste årets statliga begränsningar av antalet deltagare vid allmänna sammankomster och offentliga tillställningar har slagit hårt mot landets scenkonstverksamheter. Fria, privata och obundna verksamheter tar stora förluster varje dag på grund av uteblivna biljettintäkter. Många kämpar för sin överlevnad och är beroende av de statliga krisstöden för att överleva. Det finns en stor risk att publiken, medarbetarna och verksamheterna drabbas för lång tid framöver. Sysselsättning och kompetensförluster hotar inom en sektor som redan tidigare hade en utsatt arbetsmarknad.

Stöd för att stimulera återstart av scenkonsten bör utformas mot bakgrund av dessa förutsättningar.

Vad som kan uppnås med evenemangsstödet

Svensk Scenkonst delar regeringens bedömning att ett evenemangsstöd, som aktiveras om ett evenemang inte kan genomföras eller måste begränsas till följd av spridningen av covid-19, skulle vara en bra signal för att arrangemang som kräver framförhållning ska komma till stånd i en osäker tid.

Rätt utformat skulle evenemangsstödet kunna bidra till en snabbare återstart och motverka bestående skador på scenkonstens infrastruktur:

- Publikens tillgång till konserter, föreställningar och temaparker skulle öka.
- Frilansande scenkonstnärer och tekniker skulle få fler arbetstillfällen.
- Nyutexaminerade inom scenkonstens yrken skulle lättare få fäste på arbetsmarknaden.
- Scenkonstföretagens beroende av statliga stöd för att överleva krisen skulle minska.

Alternativet till evenemangsstöd är troligen en längre stilleståndsperiod då scenkonstverksamheterna i stället behöver fortsatta krisstöd för att överleva. Förhoppningsvis behöver evenemangsstödet aldrig betalas ut och i så fall blir de samhällsekonomiska effekterna av stödet enbart positiva.

Evenemangsstödets utformning

För att evenemangsstödet ska få den effekt för publiken, frilansarna och scenkonstföretagen som beskrivs ovan, är det helt avgörande att regelverket utformas så att staten tar största möjliga del av den ekonomiska risk som följer av begränsningar eller förbud mot allmänna sammankomster och offentliga tillställningar. Inför en återstartsperiod finns dessutom betydande osäkerheter om hur lång tid det tar att få tillbaka publiken, vilket tillkommer för arrangörerna i en bransch som alltid tar stora risker.

Begränsad ekonomisk risk vid statliga förbud och begränsningar

- Stödet bör träda in även då verksamheten delvis begränsas, inte bara vid förbud att genomföra exempelvis allmänna sammankomster.
- 100 % av kostnaden, inklusive löner, bör täckas. Det är tveksamt om arrangörerna kan ta risken att stå för så mycket som 30 % av kostnaderna om staten förbjuder eller begränsar verksamheten.

- En begränsning vid 1,8 miljoner EUR per företag (regelverket för statsstöd) skulle bli problematisk för större arrangörer, exempelvis konsertproducenter och temaparker som står för en stor publik och har många arbetstillfällen.
- Stöden bör i förekommande fall inte beräknas per koncern, utan för respektive bolag.

Tydligt, förutsebart och med framförhållning

- Regelverket måste vara tydligt och utformat så att arrangören med säkerhet vet vilka förutsättningar som gäller när produktionsbeslut tas.
- Stödet och villkoren måste komma på plats omgående för att ha inverkan på sommarens produktionsplanering med de krav på framförhållning som arrangörerna har i sin verksamhet.

Effektiv process för ansökning och utbetalning

- Om regelverket bygger på förhandsbesked är det särskilt viktigt att ansökan hanteras smidigt och att arrangören får tidigt besked.
- Ekonomiska ersättningar bör fastställas och utbetalas snabbt. Många scenkonstföretag har en svår likviditetssituation efter över ett år utan biljettintäkter.

Stödperioden bör vara längre och även omfatta förberedelser

- Alla upparbetade förberedelsekostnader som hänför sig till ett stödberättigat arrangemang bör omfattas, även om de har uppstått innan stödperiodens början. Det kan exempelvis gälla kostnader för repetitioner.
- Stödperioden bör inledas 1 juni och därmed omfatta hela sommarperioden, vilket inte minst är viktigt för temaparker och många säsongsverksamheter.

Viktigt att hela den fria och privata scenkonsten omfattas

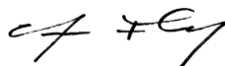
- Regelverket bör utformas så att det tydligt omfattar temaparker samt arrangörer som genomför konserter och föreställningar kontinuerligt, inte bara enstaka återkommande event eller festivaler. Det är viktigt för att stimulera verksamhet i avgörande delar av scenkonstens infrastruktur.

Avslutning

Sammanfattningsvis kan ett evenemangsstöd bidra till en snabbare återstart av scenkonsten med positiva effekter för publiken, arbetsmarknaden, och samhällsekonomin. Men det förutsätter att stödet utformas så att det omfattar hela den fria, obundna och privat finansierade scenkonsten, inklusive privatteatrar, temaparker och andra arrangörer. Framförhållning, tydlighet, och att scenkonstverksamheterna inte måste ta ekonomiska risker för eventuella fortsatta nedstängningar eller publikbegränsningar kommer att vara avgörande faktorer för att evenemangsstödet ska få den effekt som eftersträvas.

Svensk Scenkonst står självfallet till förfogande för ytterligare upplysningar och dialog om coronakrisens och de ekonomiska stödets effekter på scenkonstverksamheterna. Kontaktperson i detta ärende är administrativ chef Tomas Nodbrink, mobil 073-500 30 03, tomas.nodbrink@scenskscenkonst.se.

SVENSK SCENKONST

Stefan Forsberg
Ordförande

Mikael Brännvall
VD

Kopia
Generaldirektör Kajsa Ravin, Statens kulturråd